

Másodpercgingának a $T = 2\text{s}$ lengésidejű matematikai ingát nevezzük. Az inga hossza a lengésidő képletéből

$$(1) \quad l = \frac{T^2 g}{4\pi^2} = \frac{(2\text{s})^2 g}{4\pi^2}.$$

Az ingák hosszának kiszámításához tehát a két bolygó egyenlítőjén mérhető nehézségi gyorsulást kell kiszámítanunk.

A nehézségi gyorsulás a szabadon eső test g gyorsulása a felszínhez viszonyítva. Forgó bolygó esetén azonban a test még az $a_{cp} = R\omega^2$ centripetális gyorsulással is gyorsul az égitest középpontja felé, így egy nyugvó koordináta-rendszerben gyorsulása (az egyenlítőn levő test esetén) $g + a_{cp}$. A test a bolygó tömegvonzásának hatására gyorsul, így

$$(2) \quad mg + mR\omega^2 = fmM/R^2,$$

ahonnan

$$(3) \quad g = f \frac{M}{R^2} - R\omega^2 = f \frac{(4/3)R^3\pi\rho}{R^2} - \frac{4\pi^2}{T_b^2} R = 4\pi R \left(\frac{f\rho}{3} - \frac{\pi}{T_b^2} \right).$$

(Itt f a gravitációs állandó, $M = (4/3)R^3\pi\rho$ a bolygó tömege, R a sugara, $\omega = 2\pi/T_b$ forgásának szögsebessége.) g -t (3)-ból (1)-be helyettesítve a másodpercginga hossza

$$(4) \quad l = T^2 R \left(\frac{f\rho}{3\pi} - \frac{1}{T_b^2} \right).$$

A megadott numerikus adatokkal a földi, illetve marsi másodpercginga hossza $l_F = 99 \text{ cm}$, $l_M = 38 \text{ cm}$, különbségük $l_F - l_M = 61 \text{ cm}$.

Specker Attila (Kaposvár, Táncsics M. Gimn., IV. o. t.)

Megjegyzés. A bolygók átlagos sűrűségét csak két jegy pontossággal ismertük, így az inga hosszát is csak ilyen pontossággal érdemes megadni. (Ennél sokkal pontosabban megmérni sem tudnánk az ingák hosszát.) A bolygók forgásából származó korrekció ezrelék nagyságrendű, így ilyen pontosság mellett numerikus számolásnál elhanyagolható.